

Νῦνε ayi ásamé mbaá bɔɔ **Hibrus**

Mekomejɔɔ ayi Ɛsɔwɔ apye maá wuú agaré

¹ Nyá mbembe Ɛsɔwɔ apye bɔɔ ekpavé bií ágaré ukwené ante sé mekomejɔɔ wuú ndɔ, ndɔ ne ndɔ né mati ufɔɔ ufɔɔ. ² Ne nana ayi mme achwɔ bye, Ɛsɔwɔ apye maá wuú agaré ɛsé mekomejɔɔ wuú. Maá wuú yina ntó ne ebwɔ ne ji akwyéé yéndégenó fa mme chóncho. Ji ne Ɛsɔwɔ ábélé nnó abe menyéé geteé unó uko ebi ji awyaá. ³ Elé maá yina ne apyéé gekpékpégé ngo Ɛsɔwɔ ágenege. Ndere ji alú, mbɔntó ne Ɛsɔwɔ alu né mati mako. Mekomejɔɔ wuú awyaá utó ne élé mekomejɔɔ wuú yina ne apyéé nnó yéndégenó eyigé akwyéé gekene chánéné. Ji anerege mampye genó eyi gépyéé Ɛsɔwɔ ashwɔnége gabo ayi bɔɔ ápyéé, afé mfaánebuú, ne ajwɔlé né melú énogé né egbe ebwɔnye Ɛsɔwɔ Muú aneá Apwɔɔ amu.

Maá Ɛsɔwɔ aneá gеме apwɔ makiénné Ɛsɔwɔ

⁴ Ndere elúmbɔ, Ɛsɔwɔ apye maá wuú aneá gеме apwɔ makiénné jíí wye ndere mabɔ ami Ɛsɔwɔ achyéé ji málómé mapwɔ ami bwɔ. ⁵ Ɛsé dékaá mbɔ néndé Ɛsɔwɔ ajɔɔ fɔ ne ekiénné fɔ nnó, “Wɔ olú Maá wa, fina nla Nte wye.” Ɛsɔwɔ ajɔɔ yé ntó ató ne ekiénné fɔ nnó, “Me mbeé nye Nte wuú ne ji abeé nye Maá wa.” ⁶ Ne gébégé Ɛsɔwɔ atóme maá mbe wuú fa mme ama jɔɔ aké, “Gógé makiénné ya ánógé ji.” ⁷ Ge genó eyigé ajɔɔ atómé ne makiénné Ɛsɔwɔ aké, “Ɛsɔwɔ apyéé makiénné jíí álú eké mbyo

ne apye baá utóó bimbó álu eké manómé mewé.”

⁸ Yémbó ajóó ató ne Maá wuú aké, “É é Èsòwò, gefwa jye gebéé tē kwyakwya ne kwyakwya, ògbarege nyé gefwa jye né meti ewé elú cho ne melóméló.

⁹ Wò ògboó ne genó eyi gelú cho ne òpaá gepògé bóó abi alá ábelegé mabé Èsòwò. Ge ula bi me Èsòwò, muú nlú Èsòwò wye njyaá wò nnó òbē ne ñgò yi apye metóó egóó wò epwóó atē ájeé byéé.”

¹⁰ Ama jóó ntó ne maá wuú aké, “Wò, Ata, né ula ulóó òkwyéé mme, ne òkwyéé yéndégenó eyi gelú né mfaánebuú ne ammu jye. ¹¹ Unó bina uchògé nyé né meso gébé, ne wò mbóó òbēé nyé tē kwyakwya. Ubi uko ugboó nyé manaá eké ukwene mandeé, ¹² ne wò òkóó nyé ubi ntó eké gekwenegē nkú ne òkwórégé nyé ubi eké muú akwórégé ukwene mandeé ne ayi maké. Yémbó, wò mbóó òkwórégé fò ne genwá jye gebyéé fò tē kwyakwya.” ¹³ Èsòwò ajóó fò ne ekiénné wuú fò genó eyigé ji ajóó ne maá wuú nnó, “Jwólé fa né egbē ebwònyé wa, kpaá tē mpyéé bóó mawáme byéé akwene eké geluò eyigé ònérege uká byéé mfaá.”

¹⁴ Ne makiénné Èsòwò ako úlú le mandoó ayi ápyéé utóó. Èsòwò atómé nnó ápoógé bóó abi Èsòwò áwenegē nyé gemége bwó.

2

Fyégé mekpo né wáwálé ayi déwuú

¹ Tē ndere esé dekaá unó bina debó mamfyegē mekpo né ubi chanéné nnó ékágé deno mewaá.

² Esé dékaá nnó mekomejóó Èsòwò ayi makiénné jii ágaré ukwene antē sé alu wáwálé, ne bóó abi alá bélé ji wò ne abi atóó ntó mekpo, agé wye efwyale

εwέ εkwane ne εbwό. ³ Ndere elúmbó, mbogé εsé abi déwuú gekpekpεge mekomejóó Εσωω ayi áwenεge gemége bóó, debyage ji, dépyéé mbó nnó ne εsé débo εfwyale? Ata jimbóó ne abóó mbe ágáré bóó mekomejóó yina, ne bóó abi áwuú ndere ji ágárege apyε εsé dékaá nnó alu wáwálé. ⁴ Ne Εσωω alere ntó εsé chánéné nnó mekomejóó yina alu wáwálé né gepogé ufelekpa ebi upyεé bóó alá mano mekpo fuú ne unó ebifo ufóó ufo ebi ulerege utó bíí. Ne achyεé ntó ufóó ufóó εchyε εwέ εtanege mbaá Mendoó Ukpea mbaá bóó bíí ndere ji ákélé.

Elé Jisós ne awenege gemεge sé

⁵ Γε, genó eyigé εsé déjógé détome ne geji gelu nnó: Makiénné Εσωω fó wó Εσωω ábelé nnó ágbare gefwa né mme meke ayi achwó wó ⁶ Né mbaá melu fó né mmu ηwe Εσωω ása lé nnó, “Ε é Ata Εσωω mekwaá alú kpe ndé genó ayi oteé ji, gebyankwógé nte mekwaá ayi wó okpege alu waá? ⁷ Né mboó gébé, opyε fó ji ahea yé gemε dóó eké makiénné jyε wó, yémbó ofwa ji ne ηgó ne énogé eké mfwa. ⁸ Wó ofyε yéndégenó né amu jíí. Ása né mmu ηwe Εσωω nnó, Εσωω afyε yéndégenó né ammu jíí.” Ebyennó yé genó eyigé cha eyi gelaá gepó. Yémbó εsé delú dange mbó nnó yéndégenó gelu né amu jíí. ⁹ Yémbó elé Jisós ne εsé dégene. Né mboó gébé, Εσωω ábelé ji né melu εwé ela ηhea yé gemε eké εwé makiénné jíí wó. Εσωω apyεmbó nnó gétúgé galógáló ayi ji alerege, Jisós ágéé εfwyale agbo gétúgé bóó ako. Gétúgé εfwyale εwé Jisós agene ne negbo eniné ji agboó, ne Εσωω afwa ji ne ηgó ne énogé ndere mfwa. ¹⁰ Εσωω ne akwyε unó uko ne ji ne agbaré ubi nnó ukene chánéné. Ndere

ji apye nnó gejamégé bɔ́ɔ ábɛ baá bíí abɔ ɲɔ, elú galógálɔ́ nnó ji apye muú ayi ánénege ebwɔ́ meti áwené gemége bwɔ́, ágé efwyale nnó akwane né yéndé meti mambɛ muú ayi ákágé pye ebwɔ́ ábɔ geɲwá.

¹¹ Jisɔs muú apye nnó bɔ́ɔ abɛ pópó chóncho ne bɔ́ɔ abi ji apye ebwɔ́ álu me pópó, ebwɔ́ ako alu baá Nte ama. Ge ula bi mmye ela gboó fɔ́ ji mankú ebwɔ́ nnó aɲme bíí. ¹² Aɔ́ɔ́ge aké, “Mpye nye aɲme ba akaá gekpékpégé muú ayi wɔ́ ɔlu. Mfɛge nye wɔ́ né ɛchomele bɔ́ɔ byéé.” ¹³ Ama ɔ́ɔ́ aké, “Elé ɛsɔwɔ́ ne nliíge mmye ne ji,” ne ama ɔ́ɔ́ ntó aké, “Gé me na ne baá abi ɛsɔwɔ́ achye me.”

¹⁴ Te mbaá baá bíí bimbo, ebwɔ́ ako alu akwaá, getú eyigémbo, Jisɔs jimbɔ́ abwɔ́lé mekwaá álá ɛké ebwɔ́ nnó ji agbo akɛ ne negbo nni áchɔ́ utó muú ayi apyéé nnó bɔ́ɔ ágbó. Ne muú yimbo élé danchomeló. ¹⁵ Nɛɛre ápyembɔ́, ápye nnó bɔ́ɔ áfɔ́ɔ́gé sé negbo né geɲwáge bwɔ́ geko, élé ebwɔ́ abɔ álu afwe mbaá negbo gétúgé abɔ afɔ́ɔ́ nɛni. ¹⁶ ɛsé ako dékaá chánéné nnó Jisɔs achwɔ́ lé nnó apoó upyáne Abraham, achwɔ́ fɔ́ mampoó makiénné ɛsɔwɔ́ wó. ¹⁷ Ge genó eyigé gepye ji abwɔ́lé ntó mekwaá álá ɛké aɲme bíí né yéndé meti mbo, nnó abɛ etukpe ampyéé upɛ ɛsɔwɔ́, ewé egene bɔ́ɔ meshwe, ne muú ákágé nɛré metɔ́ ne ji nnó ji achyéé gepɛ gétúgé gabo ayi bɔ́ɔ ápyéé. ¹⁸ Ji akágé wené gemége bɔ́ɔ abi mmuameno ábánege ebwɔ́ nana néndé mmuameno abɔ abané me jimbɔ́ ne age efwyale.

¹² Aημε ba, ségέ gébé nnó, ékágé muú fə abε né geluage nyú ayi awya gebobogé metóó ewé ji ashya mamfyε metóó ne Εσωω, ati meso ne Εσωω muú alu meβε. ¹³ Genó eyigé enyú debóó mampye gelu nnó, enyú déchyεge atε majyεé yéndé bií pyεge wyεmbə tε mbaá delu kuú bií ebifə nnó fina nnó ékágé yé gabo fə ábwólé enyú détógé mekpo ne Εσωω. ¹⁴ Kágé nnó εsé ne Jisəs Kras delú muú ama, mbógé dégbaré metóó ewé débóó mβε défyε ne ji ne εshyε kpaá tε dékwónégé kwyakwya. ¹⁵ Wyε ndεre dékuú nyε mε, déjigé fə nte genó eyigé ajóó nnó, “Fina mbógé déwúgé meko Εσωω, détógé fə mekpo, ndεre ukwene ante nyú apyε gébégé átoó mekpo ne ji.”

¹⁶ Ndé bə ábó áwuú meko Εσωω ne áshyá mampye genó eyi ji ájóó? Elé bəó ako abi Mosis abə áferé nya εbwó né melə Ijip. ¹⁷ Ndé bəó abi metóó εsoó nya Εσωω ne εbwó né usa aημε upea? Elé bəó bi ápyεé nya gabo ágboó né mashwəne. ¹⁸ Ndé bə Εσωω abə kélé nnó εbwó akpéné fə né melu ugbeé mmyε wuú? Elé bəó bi álá ákamé nya mampye genó eyi ji ájóó wó. ¹⁹ Mbə ne εsé dégéné nnó, εbwó ákágé kpε fə né melu ugbeé mmyε gétúgé álá áfyε metóó ne Εσωω wó.

4

Εσωω anyémeno nnó achyεge bəó bií ugbeé mmyε

¹ Menomenyε ewé Εσωω anyé nya ne εsé bi dékpεne nyε né melu ugbeé mmyε wuú élú. Ndεre elúmbə, ségέ gébé nnó ékágé muú nyú fə akwe meti, áso mpa wuú nnó ákágé nkpε fə né melu ugbeé mmyε ewémbə. ² Εsé ntó déwuú abya

melóméló wyε ndere εbwó abi nya áwuú. Yémbó, εsé dége nnó mekomejós Εσωω ayi εbwó áwuú apoó εbwó wó, néndé ndere εbwó áwuú ji ákamé fó genó eyigé Εσωω ágaré bwó wó. ³ Εlé εsé bi défyéé metós ne Εσωω ne dékpene né melú ugbeé mmyε epófó abi álá fyε metós ne ji wó, néndé Εσωω ajós aké, “Nkelé né metós usós wa nnó, ‘Εbwó akpene fó né melú ugbeé mmyε wa kan̄ka.’” Yélé ji ajós mbó, abó annere me utós bií ne akwyéé melú ugbeé mmyε te gébégé ji akwyε mme. ⁴ Εsé dékaá nnó, melú ugbeé mmyε elú wyε néndé né melú fó né ηwe Εσωω ajós ato ne ndó yi agbeé ekeneama nnó, “Εσωω annerege utós mme mankwye agbeé mmyε né utós bií uko né ndó ayi agbeé ekeneama.” ⁵ Né meló ηwe εwé dékuú nyε ajós wyε áké, “Εbwó ákpéné fó né melu ugbeé mmyε wa.” ⁶ Ndere elúmbó, elú wyε mme fuú, nnó bós bifó ákpene nyε né melu ugbeé mmyε εwémbó. Yémbó bós bi ábós mbe áwuú abya melóméló yina ákpεé wyε wó gétúgé álá ápyéé genó eyi Εσωω ajós. ⁷ Getú eyigémbó, Εσωω ábélé bií bi fó, ne ákuú bií εbi mbó nnó fina. Ne te nya, Εσωω apyε Devid agáre mekomejós ndere débós me mbe déwuú né mekomejós yimbó nnó, “Fina, mbógé enyú déwuúgé meko Εσωω détógé mekpo.”

⁸ Mbógé bós bi Joshua abó áselé ákpene meló Kanáan abó nyá ugbeé mmyε wáwálé mbó Εσωω áma jós se ató ne bií ebicha wó. ⁹ Εwéna eléré nnó, bií ugbeé mmyε ebifó ulú gilí wyε bós Εσωω. ¹⁰ Yéndémuú ayi akpene né ugbeé mmyε Εσωω agbégé ntó mmyε né utós bií wyε ndere Εσωω agbeé mmyε gébégé annere mankwε mme. ¹¹ Ndere

elúmbɔ, démmɣe ne ɛshɣe mankpɛ né melú ugbeé mmye ɛwémbɔ nnó ɛkáǵé muú se fɔ atóó mekpóó ne ɛsɔwɔ ndere bɔó Isrelí áto mekpɔ ákwéne nyá.

¹² Mekomejɔó ɛsɔwɔ alú mebe ne awyaá uto. Achyaá apwɔ yéndé aparanja magbe apea ne akpene kpaá akwone mbaá genwáge mekwaá géchónege ne mendóo wuú. Akwonege mbaá yi ufere ne défɔó dechonege. Alerege unó bi úlú cho ne ebi úlú gyéé, ebi mekwaá aferege né metɔó wuú ne ebi ji akélege mampyégé. ¹³ Ye genó gefɔ ɛyigé ɛsɔwɔ akwe ɛyigé gelu bibíí né ame ɛsɔwɔ gepó. ɛsɔwɔ agene yéndégenó chánéné ne elé eta wuú ne ɛsé dégarégé nyɛ yéndégenó ɛyigé ɛsé dépyéé.

Jisɔs alu gekpékpégé ɛtukpɛ ɛsɔwɔ

¹⁴ ɛsé déwyaá gekpékpégé ɛtukpɛ muú ajye koó né mfaánebuú ájyéé né mbaá ayi ɛsɔwɔ alu. ɛtukpɛ ɛwémbɔ elé Jisɔs, Maá ɛsɔwɔ. Ndere elúmbɔ, dégbaré unó bi ɛsé défyɛ metɔó wye ne ɛshɣe. ¹⁵ ɛtukpɛ ɛsɔwɔ sé epófɔ muú yi álá ákáǵé gé fɔ ɛsé meshwe gébéǵé genó geké géjwerege ɛsé mampyɛ ne ji alu muú ayi akpene né yéndé gefɔǵé mmua-meno ɛké ɛsé, yémbɔ ji apyɛ gabo wó. ¹⁶ Ndere elúmbɔ, déjye táǵétáǵé kwókwólé ne geluɔ ɛyigé ɛsɔwɔ ajwólege wye alerege bɔó galógáló nnó ji age ɛsé meshwe ne alerege ɛsé galógáló yéndégébé ɛyigé genó geké gelií ɛsé.

5

¹ Ajyaá yéndé ɛtukpɛ ɛsɔwɔ né geluage ákwaá nnó ji atene mbe né depɔré ɛsɔwɔ. Achyégé ɛchɣe ne nnó apyɛge upɛ mbaá ɛsɔwɔ gétúǵé gabo yi ɛbwó ápyéé. ² Akáǵé ndere aselé depɔ peré ne bɔó

abi alá kágé yε genó abi anome mewaaá né deporé
 Esowa néndé jimbóó ntó, unó ebifo ujwerege ji
 mampye. ³ Gé ula bi ji abóó mampyεgé upε mbaá
 Esowa gétúgé gabo awuú jimbóó ne ayi bóó ntó.
⁴ Muú ákágé ज्या fó gεmε jií nnó abε etukpε Esowa
 gétúgé akεlege mambó énogé etukpε. Elé Esowa ne
 abó manjya ji né utóó bina wyε ndere ajyaá nya
 Erón.

⁵ Wyεmbó ntó ne elú, epófó Kras jimbóó ne asélé
 ηgá afyε né gεmε jií nnó abε etukpε wó. Elé Esowa
 ne ajóó ne ji aké, “Wó olu Maá wa, fina me nla Nte
 wyε.” ⁶ Ajóó ntó né melu ewé fó aké, “Olu mampye
 upε Esowa te kwyakwya wyε ndere ajóó atome ne
 Melkisεδek.”

⁷ Gébégé Jisós alu fa mme, annemmyε. Akpa
 Esowa geka, alilé ne akalege mansé ashulege nnó
 Esowa muú ákágé fere ji né negbo apoó ji. Esowa
 awuú mmyεmenεne jií néndé Jisós ashulege gεmε
 mme anógé ji. ⁸ Yε elé Jisós alú Maá Esowa agi
 wyε manwuúgé ne Esowa né εfwyale ewé ji agéné.
⁹ Esowa ápyégé ji ákwanégé mambε etukpε wuú, ji
 alá muú yi apyε bóó bi áwuú ne ji ábóó genwá eyigé
 gela gebyε. ¹⁰ Ne Esowa afyε ji nnó abε etukpε wuú
 gefóó eyigé Melkisεδek alú.

Ekágé délya mamfyεge metóó ne Kras

¹¹ Esé déwyaá gejámege unó bi debóó mangaré
 εnyú gétúgé mecho ewé, yémbó ejwerege esé
 mampye εnyú dékaá néndé εnyú dékágé fó genó
 wáwá. ¹² Né gébé eyigé na, εnyú debóó delú mambε
 anleré mbaá bóó abifo, yémbó elu wyε eké bóó fó
 ábó manlerégé wyε εnyú unó lerégé, εbi muú abóó
 mbε ágií né mekomejóó Esowa. εnyú delu eké bóó

abi álu nyuú élé némbε depɔ ndere bɔɔ abi ákwane manyé menyéε mbɔɔ. ¹³ Yéndémuú ayi alú nyuú lé némbε apɔ ne défɔɔ mankaá genó eyi gelú cho ne eyi gelu gyε. ¹⁴ Menyéε mbɔɔ alu mbaá ákpakpa néndé εbwɔ ági ne ákaágé genó eyi gelu cho ne eyi gelú gyε.

6

¹ Getu eyigembɔ, délyaá yé mampélé lé unó bi debɔɔ mε mbε dékaá né depɔré Kras, déjyε mbe nnó débεné mankaágé unó chanéné. Débɔɔ sé manselé gébé déjógé unó bi débɔɔ mε mbε dékaá né depɔré Εσωω εtire défyéε metɔɔ wyε ne εtire détome nnó muú abɔ mankwɔre metɔɔ wuú alya unó bi uchwɔɔ lé ne negbo. Déké dépyéε mbɔ, elú wyε eké démágé fyε mbɔ lé nebɔme gepú εnine débɔ défyéε mε. ² Dekaa mε ndere awyage bɔɔ manaá Εσωω ne ndere annεrege muú amu mekpɔ ajé ji. Dekaa nnó Εσωω apyεé bɔɔ akwilé né negbo ne ndere Εσωω asɔɔ mpa bɔɔ déma tε kwyakwya. Délyaá unó bina dépele mbe, mbe. ³ Mbɔgé Εσωω apógé, εsé depyε nyε wyεmbɔ.

⁴ Ula bi debɔɔ manjyε mbe úlú nnó, epɔfɔ kɔkɔgé nnó dépyε bɔɔ abi átií meso ne Εσωω ama kwɔré matɔɔ bwɔ. Ufɔ bɔɔ bina amε abɔ ákaá mε εbwɔ né depɔré Εσωω ne áfwɔré mε εchyε ewé Εσωω achyεge, Mendoó Ukpea ntó echwɔ εbwɔ mmyε. ⁵ Ne age nnó mekomejɔɔ Εσωω alɔme, εbwɔ ákaá ntó utó bi Εσωω alεrege nyε né mme meke yi achwɔɔ. ⁶ Mbɔgé ufɔɔ bɔɔ bina átigé meso ne Εσωω epɔfɔ kɔkɔgé nnó apyε εbwɔ ama kwɔre matɔɔ bwɔ néndé elú wyε eké εbwɔ álú wɔme wyε Maá Εσωω

né gekwa ne áchyεge ji mekpo unóó né mbe ushu bɔ́ó ako ne áwane mbɔ́ lé gemεge bwó.

⁷ Manaá akwégé, ne melu mme ényúgé manaá dɔ́ó ne mbwε ayi ápéné wyε awene chánéné mbaá muú yi apyε utóó wyε. Ebyennó Eɔwɔ́ ajé lé nyε melu mme εwémɔ́. ⁸ Ne mbɔ́gé melu mme εwémɔ́ εwéne lé byabya ne meshií, ebyennó elɔme fɔ́ ne elá gachyε Eɔwɔ́ achɔ́ εwu ne kwyak-wya asóó εwú né mewε.

⁹ Aɲme sé, ye elé dejógé mbɔ́, esé dekaá wáwálé nnó enyú dekéne chánéné né unó bi dépyε ndere bɔ́ó abi áwene gemεge bwó. ¹⁰ Eɔwɔ́ alú cho yéndégébé. Ajigé fɔ́ enyú nté né utóó ebi enyú dépyéé. Delere nnó enyú dégbóo ne ji ndere enyú depoó ate aɲme nyú ne delu pyε wyεmbɔ́. ¹¹ Esé dékelege nnó yéndémuú nyú ámmuámé mampyεge utóó bii ne εshyε ne akpane gechyε wyεmbɔ́ kpa te kwyakwya. Deké dépyéé mbɔ́, dékágé unó bi enyú dénegege metóó wyε degilé. ¹² Dékelege fɔ́ nnó enyú debwalé εbwá. Ségé lé gekágé nékéné bɔ́ó abi áfyéé metóó ne Eɔwɔ́, akógé ntó metóó ne áselé genó eyigé Eɔwɔ́ anyémeno nnó achyεge εbwó.

Menomenyε Eɔwɔ́ epyéé esé dénegege metóó né unó bi ji anyémeno

¹³ Ne gébégé Eɔwɔ́ anyéé nya meno ne Abraham akélé gemε ji nnó ji apyε genó eyigé ji anyémeno nnó apyéé gétúgé muú ayicha alá pó sé ayi aɲea gemε apwóó ji ayi ji akage kelé ji. ¹⁴ Eɔwɔ́ anyémeno ne Abraham aké, “Wáwálé, njéle nyε wɔ́ nchyε wɔ́ ntó gejamégé upyáne.” ¹⁵ Mbɔ́ ne Abraham akógé metóó agilé kpa te age ne unó

bi Εσωω anyémeno nnó achyege ji. ¹⁶ Bóó áke akélégé, áselé mabó muú ayi anjea geme apwó ebwó ne ákélé. Akelege mbó, yéndé mbeé ayi ebwó anye asógé ne akamé nnó mechó ewémbó elú wáwálé. ¹⁷ Εσωω ntó akelege nnó ji apyéé bóó abi áselé nye unó bi ji anyémeno manchye ebwó ákaá chanéné nnó wáwálé ji akworege fó metóó wuú. Ge ulá bi ji akélé lé mabó amií jimbó manlere nnó, ji apye nye genó eyigé ji anyémeno nnó apyéé. ¹⁸ Mbó ne elú, dewyaá unó upea. Unó bina úlú nnó Εσωω anyémeno ne ákélé. Unó bina ukworege fó ne ji ákágé byó fó gebyó. Ubi upye matóó sé ábénege nno, esé bi deboó efwyale débií ne Εσωω, dégbarege matóó sé, dénérégé matóó né unó bi esé dekaá nnó degene nye né meso gébé. ¹⁹ Unó bi esé dénegege matóó wye ugbarege genwáge sé mbaá ama ndere mkpókove ágbárege ekpe, nnó dépere uka sé mme chánéné. Unó bina ujame esé nnó dekoó ekat dékpe né melu makilé Εσωω. ²⁰ Jisós jimbó abó me mbe afé ewuú né gétúgé sé gébégé ji alá me etukpe sé te kwyakwya gefóó eyigé Melkisedek alu.

7

Depó etire Melkisedek alu mempye upé Εσωω

¹ Melkisedek yina alu nya mfwa meló Salem, ne mempye upé Εσωω ayi anjea apwó amu. Ne gébégé Abraham atane mewá bee, mbaá awané gejamégé afwa, ndere akerege meso atuú ne Melkisedek. Atugé ne ji Melkisedek ajé ji. ² Ne Abraham akaré unó uko ebi ji afóó né mewaa bee né malu afya, achyéé ji melu ema. Unó úlú upea ebi utome ne Melkisedek. Eyigé mbe gelú nnó, mabó mií matené

nnó, “Mfwa ayi apye depɔ etiré delu cho.” Eyigé gepyɛ unó upea gelu nnó, “Alú mfwa Salem,” ewé eténe nnó, “Mfwa ayi achwɔɔ né nesɔ.” ³ Né mmu ηwe Eɔwɔ, mbaá fɔ apɔ ayi ásámé mabɔ nte wuú ne mabɔ mma wuú, yé lé ami ukwene ante bií. Bií bi ábyené ji ne ebi ji agbo, ye muú fɔ akaá wɔ. Ji alú eké Maá Eɔwɔ ne ji alá wye mempye upe Eɔwɔ te kwyakwya.

⁴ Gege yé gefɔ eyigé Melkisedek aɲea geme. Abraham muú abɔ alú gekwenege nte bɔɔ Isrɛli, achyéé Melkisedek melu unó ewéna ema. ⁵ Né mbaá upyáne Levi ebwɔ abi alú ampye upe Eɔwɔ, ebe Mosis ejɔɔ nnó, ábɔ manse melú unó ewémbɔ mbaá bɔɔ Isrɛli. Ewéna etene nnó, áse unó bina mbaá bɔɔ melɔ bwɔ, yélé elú wáwálé nnó, ebwɔ ako alu upyáne Abraham. ⁶ Melkisedek apɔ fɔ muú ntoné Levi, yémbɔ Abraham jimbɔ akaré unó bií achyéé ji melu ema. Melkisedek ntó ajé ji, muú Eɔwɔ anyémeno ne ji. ⁷ Elú wáwálé nnó muú ayi ajéle nte muú yifɔ aɲea geme apwɔ muú ayi ji ajéle. ⁸ Né mecho ampye upe Eɔwɔ abi alú upyáne Levi, abi áselé melu ema né malu afya, alú lé akwaá abi agbo. Yémbɔ, né mecho Melkisedek muú asélé melu ema né malu afya, ji alú muú yi alá gbɔ fɔ, wye ndere ηwe Eɔwɔ aléré. ⁹ Ndere Abraham achyéé nya melu unó ema né malu afya mbaá Melkisedek. Esé dékágé jɔɔ nnó Levi ntó ne achyéé ewú. ¹⁰ Esé dekágé jɔɔ mbɔ, néndé, gébége Melkisedek atuú ne Abraham, Levi alú né mmu manoó Abraham, gekwenege nte wuú.

Jisɔs alú wye eké Melkisedek

¹¹ Gébégé Ɛsɔwɔ ajyaá Levi ne upyáne bií nnó abe ampye upe ne ale chye ebe ewé ekene ne utó ampye upe. Ne, mbógé ebɔ ebé nnó utó bwó ukágé pye nnó akwaá akwane ndere Ɛsɔwɔ aklege, mbɔ Ɛsɔwɔ ama kelesé mempye upe ayi cha ayi alú gefóó eyigé Melkisedek wó. Yémbó Ɛsɔwɔ ajya gefoge mempye upe yi cha ayi alá tané fɔ né ula gepú Ɛron, mpyáne Levi wó. ¹² Ne ákwóregé ntóné ampyéé upe Ɛsɔwɔ, abɔ mankwɔré ntó ebe. ¹³ Muú yi déjógé unó bina détómé ne ji, atané né ntoó eniné cha. Yé muú fɔ né ntoó eníí alú dambɛ mempye upe Ɛsɔwɔ ayi apyéé upe né geluó. ¹⁴ Ɛsé dékaá chanchá nnó Ata sé atané né ntoné Juda. Mosis ajoó yé genó gefo átó nnó ampyéé upe Ɛsɔwɔ atanege né ntoó eniné mbɔ wó.

¹⁵ Genó eyi gepye gema gepye ɛsé dégene chanchá nnó ebe ekwɔré lé manchwɔ ayi mempye upe Ɛsɔwɔ ayicha ayi alú gefóó eyigé Melkisedek achwó nana. ¹⁶ Ji alú mempyéé upe, epófó ndere ebe ewé etome ne ntoné ampyéé upe Ɛsɔwɔ ejóó. Ji alú mempyéé upe Ɛsɔwɔ gétúgé utó genwá jíí eyigé muú alá kagé cho geji. ¹⁷ Wye ndere ajoó atome ne Jisɔs aké, “Wɔ ɔlú Mempye upe te kwyakwa gefóó eyigé Melkisedek alú.” ¹⁸ Até gekwenege ebé elá bá bá neéndé elú jóó ne epófó ne ncha. ¹⁹ Ebe ewémbɔ ékágé pye fɔ bɔó akwane ndere Ɛsɔwɔ aklege. Nana genó eyi gelome gepwóó gechwó. Geji ne ɛsé dénererege metóó wye, ne geji ne gejame ɛsé debye kwókwólé ne Ɛsɔwɔ

²⁰ Genó eyigé fɔ eyi dégbɛge mfaá gelu nnó, gébégé Ɛsɔwɔ apye Jisɔs alaá mempyéé upe, akelé mempye upe yicha apó sé ayi Ɛsɔwɔ akelé. ²¹ Yémbɔ Jisɔs alú mempye upe Ɛsɔwɔ gétúgé Ɛsɔwɔ akelé

ajóó ne ji nnó, “Ata annyemeno wáwálé ne akwené f́́ menomenyée wuú, ‘Wó ɔlu mempyée upée Ɛsɔwɔ tɛ kwyakwya.’ ” ²² Ne gétúgɛ Ɛsɔwɔ akélé mbɔ, Jisɔs ne aténé ndere muú ayi alerege nnó menomenyée meke elome epwɔɔ gétúgɛ elú tɛ kwyakwya.

²³ Genó eyigé fɔ gelú nnó, ampyée upɛ abi átané né ulaá gepú Levi ája nya dɔɔ neíndé negbo nesɔɔ nya ebwɔ, ábée sé wye mampyege utɔɔ bwɔ.

²⁴ Yémbɔ gétúgɛ nnó Jisɔs agboó f́́, ji apyée utɔɔ ndere mempye upɛ Ɛsɔwɔ tɛ kwyakwya. ²⁵ Ndere elúmbɔ, Jisɔs awyaá utó nana mamferé bɔɔ ako né efwyale gabo dámáa tɛ kwyakwya abi akoógɛ né amu jíí ne achwɔɔ mbaá Ɛsɔwɔ. Ji alu mebe tɛ kwyakwya manenemmye mbaá Ɛsɔwɔ gétúgɛ bwɔ.

²⁶ Ji alú gefógɛ etukpe Ɛsɔwɔ ayi esé dékelege. Ji alú muú ukpea, muú akágɛ shulé fɔ ji ndo. Apó f́́ ne gabo né mmye. Ji afa mbwa ne bɔɔ ubeé, ji alu né melu enógɛ né mfaánebuú eniné mfaá mfaá.

²⁷ Jisɔs abɔɔ f́́ mampye upɛ mbaá Ɛsɔwɔ yéndé bíí ndere matúkpe ampyée upɛ apyée wɔ. Ebwɔ abɔɔ mbe apye upɛ gétúgɛ gabo bwɔ ne apye ntó gétúgɛ ayi bɔɔ bifɔ. Yémbɔ Jisɔs apye gepe ejíí mbaá Ɛsɔwɔ damaá mechɔ ebye gébégé ji achyée gеме ji agboó.

²⁸ Ebe Mosis ejya lé akwaá, abi akágɛ pye gyɛ nnó abe matúkpe Ɛsɔwɔ. Yémbɔ mekomejɔɔ ayi Ɛsɔwɔ akele, akele gébégé áfyée me ebe Mosis. Mekomejɔɔ yimbɔ ne ájyaá Maá nnó akwane tɛ kwyakwya mambe etukpe ampye upɛ.

8

Jisɔs ne alu etukpe menomenyée meke

¹ Memma mecho ewé déjógé mbo elú nnó: Esé déwyaá gefógé etukpe ewéna. Ji ajwolé né melu enógé né egbe ebwonye Esowo Muú anea Apwóó amu né mfaánebuú. ² Eféé ne ji apyéé utóó bíí né mmu mákílé Esowo né mmu maá geto ayi wáwálé. Ata ne akwyéé maá geto wú epófó akwaá.

³ Afyéé yéndé etukpe nnó achyéé echyε, apyége ntó upε mbaá Esowo. Mbóntó ne etukpe ewé sé abóó mambε ne genó eyigé ji achyéé mbaá Esowo. ⁴ Mbógé ji ábo ábe fa mme, mbo ji abo abéé yé mēmpyéé upε Esowo chácha néndé ampyéé upε álu me abi áchyéé echyε mbaá Esowo ndere εbe ekelege. ⁵ Utóó εbi εbwó ápyéé né melu ewémbo úlú élé dendore unó bi apyé né mákílé Esowo né mfaánebuú. Esé dékaá mbo néndé gébégé Mosis alú mantene maá gepúge Esowo, Esowo ajóó ne ji aké, “Se gébé nnó apyéé yéndégenó gebe wyε gefóó eyigé me nleré wó né mfaá mekwε.” ⁶ Yémbo utóó Jisós unea geme upwóó εbi ukwene ampyéé upε, wyε ndere menomenyéé meke wuú ewé echome bóó mashu ne Esowo elome epwóó ewé gekwene. Gétúgé εtene mbaá unó ulóúló εbi Esowo achyége nyε.

⁷ Mbógé gekwenege menomenyéé ékáge pyε nnó bóó ákwane ndere Esowo akelege, mbo ámágé kele sé ewé chá. ⁸ Yémbo Esowo ágége nnó bóó bíí ápyéé gyéé, getú eyigémbo ne ji ajóó aké, “Ata aké, gébé gechwóó nyε eyigé me nnyéé nyε menomenyéé meke ne bóó Israeli ne abi Juda. ⁹ Menomenyéé ewémbo εbéé sé ndere ewé me mbóó nnyéé ne ukwene ante bwóó né bíí bi me nsele εbwóó ne amu átané né melo Ijip. Ne ndere εbwóó alá pyε sé genó eyigé me nnyémēno ne εbwóó, me ntó nti meso ne

εβώ, me Ata ne njóógé mba. ¹⁰ Γε menomenyέέ εwέ me nnye nye ne ntoné Isrēli na. Né gébé eyigémbo, me nfyέέ nye mabe ya né makpo bwó, nsa áji né mmu matóó bwó. Me mbeέ nye Εσωω bwó ne εβώ ntó abeέ nye boó ba. ¹¹ Ne ye muú bwó amágé lere sé nte menme wuú, ye muú ula gepú bií ajóó sé nnó, ‘Kaágé Ata’ néndé yéndemuú manlo ne boó abi álá ŋea geme wó, okwone mbaá abi aŋea geme akaáge nye me. ¹² Ne me nge ne nye εβώ meshwe né gabo ayi εβώ ápyέέ ne mmágé te sé gyέέ ayi εβώ apyέέ cháchá.” ¹³ Ndere Εσωω ajóó atome ne menomenyέέ meke, ebyennó ji ase nnó εwέ gekwene egbo gelu. Ne yéndégenó eyi gegboó gelu, gekwóó ukoó, abelege geji baba.

9

Gekwenegé meti εwέ débó dénóógé Εσωω

¹ Menomenyέέ mbe εwέ Εσωω anyέέ nya ne boó, ewyaá mabe ayi áleregé ndere ánóógé Εσωω. Ne boó ntó ákwyέέ maá geto ayi ánóógé Εσωω wyέέ fa mme. Akare maá geto yimbo malú apea ne makat apea. ² Né meso ekat εwέ mbe akuú ewu nnó melu ukpea. Né melu ewéna geluóógé etuleka gelu wyέέ ne ekpokpogele. Né mfaá ekpokpogele ewémbo áñere ntoó bred eyi achyέέ mbaá Εσωω. ³ Né meso ekat εwέ mmu elé melu εwέ akuú nnó melu ukpea εwέ epwóó malu ukpea ako. ⁴ Ne melu ewémbo, geluó eyigé asóó elu mbaá Εσωω gelu wyέέ. Akwyέέ geji ne gul. Mekwa menomenyέέ Εσωω elu ntó wyέέ, afyale ewú ne gul. Né mmu mekwa ewéna maá nkwo ayi akwyέέ ne gul alu wyέέ. Afyé menyέέ yimbo ayi ákuú nnó manaá né mmu. Meto Erɔn

apyéé nya utóó wyéé. Akwaá f́ ẃ átene ji ẃ, mmyeke apó f́ né geluage unó bi ulú fa mme. ¹² Kras akpe né melu ukpea ewé epwóó malu ukpea ako dama te kwyakwya. Gébége ji ákpené wyé, ákpa f́ lé manoó menya ndere nme yé ami mpó ne ákpe né mmu ẃ, ji ákpa lé manoó mií jimbóó ne ákpené wyéé. Akpegé ana gemége sé nnó detane né efwyale te kwyakwya. ¹³ Né menomenyéé ewé gekwene, muú alá ṕ f́ pópó asélé élé manoó nme ne ami menó mpó ne matwó maá mpó ayi asóó né mewé améé ji né mmye nnó abe pópó ndere Esówó akélege. ¹⁴ Ne mbógé manoó amií ufóó menya eyina mawyaá uto na, ebyennó ami Kras mawyaá uto kpaá mampwó amu. Né uto Mendoó Ukpea, muú alú te kwyakwya, Kras achyéé gemé jii mbaá Esówó gétúgé sé. Ji apyembó nnó ashwóné ufere sé ékágé dépyégé upwyapwyané unó ne nnó esé dépyege elé utóó Esówó muú alú mebe.

¹⁵ Getú eyigémbó ne Kras ala muú ayi áchómé bóó mashu ne Esówó né menomenyéé meke ewé Esówó anyéé ne bóó bií. Ji apyembó nnó bóó abi Esówó akuú, abó mejé ewé alá ebyéé f́ te kwyakwya ewé ji anyémeno. Mbó ne elú néndé negbo níí eniné mbó ne nepyéé nnó áféré bóó né gabo ayi nya ebwó ápyé gébége gekwenege menomenyéé.

¹⁶ Nwe geteé alu wyé eké menomenyéé. Muú aságé nwe geteé ágáregé ndere ji agbogé akarege unó bií, alyage ubi kpaá te ji agbogé ne akaré ubi. ¹⁷ Gefógé nwe yimbó awyaá uto mbógé muú ayi asamé ji agbo. Mbógé muú ayi asame ji alá agboó ẃ, nwe yimbó afulé yé genó. ¹⁸ Getú eyigémbó ne manoó malá magbele mme ẃ, nnó menomenyéé

εwέ mbembe ebefo ne uto. ¹⁹ Mosis agarégé bós mabe Εσωω ako, ase manoó anō mpō ne ami ηme áchwaré ne manaá, abó eta maá genós ayi akuú nnó hisop ne néwú negelé anyua né mmu, amee né ηwe mabe Εσωω ne menyammye bós ako ntó. ²⁰ Ameégé mbō ajós aké, “Gegé manoó ami magbaré menomenyεé ewé Εσωω anyεé ne enyú, agaré nnó debele na.” ²¹ Wyembō ntó ne Mosis amee manoó mimbō né maá geto ne yéndégenó eyigé asele anógé Εσωω wyεé. ²² Ndere mabe yimbō alerege, elu wáwálé nnó aselé lé manoó ne apye nnó yéndégenó gebe pópó né mbe ushu Εσωω. Ne mbógé manoó mala machyεé mme wó, ajigé fó nte gabo.

Gepe eyigé Kras apyεé géférege bós gabo mmye

²³ Ge ula bi, asele lé manoó menya ne apye nnó unó bi úlú lé dendoré unó bi úlú né mfaánebuú ube pópó. Yémbō abō manse lé genóge upe eyi gelōme kpaá gepwós manoó menya ne apye nnó unó bi mbō né mfaánebuú ube pópó. ²⁴ Kras akpe fó elé né maá geto ayi akwaá akwyεé ne apye ejíi gepe wó. Melú ewémbō elú elé dendoré melu ukpea ewé elú né mfaánebuú. Ji akpe elé né mfaánebuú neni ambós, atene mbe ushu Εσωω gétúgé esé. ²⁵ Ji akpe fó né mfaánebuú nnó apye gepε jii ndōndō ne ndō ndere etukpe akpene yéndé ηme né melú ukpea ewé epwós malu ukpea ako manchyεé manoó ami mala mapō fó amíi jimbós né mbaá Εσωω wó. ²⁶ Mbógé εbe nnó mbō ne ji abós apyεé, mbō ji agé efwyale ndōndō ne ndō te ula ulós mme. Ndere elúmbō, ji achwós ndō gamaá né gébé eyi mme achwós kwyaa ne achyεé gemε

jií nnó áneré ne gabo. ²⁷ Ελύ με nnó yéndemuú abo magbó demaá, agbogé mbó agilé unóó mpa ayi Εσωω apane. ²⁸ Wyembó ntó ne Kras agboó ndere gepε nnó aferé gejamégé bóó né gabo. Ne ji amágé chwó nyε ndó yifo. Né gébé eyigémbó achwóó sé né gétúgé gabo sé, achwóó elé nnó awene gemεge bóó abi agilé ji álá mmyemmyε bwó.

10

Gepε eyi Kras gelú lé damaá tε kwyakwya

¹ Εβε Mosis elú lé dendore unó ulúló ebi úlú manchwó, epófó unó bimbó ubi ambóó. Getú eyigé mbó bóó aké achwóó mbaá Εσωω upε ebi εbwó anyuarege apyεé yéndé ημε, upyεé fó kánka nnó εbwó akwane chánéné ndere Εσωω akelege. ² Mbógé εbo εβε nnó gefógé upε bina upyεé nnó bóó akwane chánéné ndere Εσωω akelege, mbó bóó ntó ámagé téε sé mechwó gabo ne ábo ámagé pyε sé upε bimbó. ³ Yémbó upε bina ebi bóó anyuarege apyε yéndé ημε, upyεé lé nnó bóó átégé gabo ayi εbwó apyεé. ⁴ Néndé manoó anó mpó ne ημε makágé fere fó bóó gabo né mmyε cháchá.

⁵ Γε ula bi gébégé Kras alu manchwó fa mme ajóó ne Εσωω nnó, “Wó okεlegé sé upε ebi bóó ápyεé eta wyεé ne εchyε εwé bóó áchyεgé. Wó okwyεé lé menyammyε ayi okwyεé obelé nnó me nse mpyε upε wyε. ⁶ Menya eyi bóó asóó kpógelé né geluógé upε ne εchyε εwé εbwó áchyεgé gétúgé gabo ayi εbwó ápyεé ukwane fó wó metóó wó. ⁷ Ne njóó nké, ‘Εσωω gé me na nchwó mampyε genó eyi wó okεlege nnó me mpyε wyε ndere asamé né mmu ηwε atomé ne me nnó mbó mampyε.’ ” ⁸ Kras abó

mbε ajóó ne Εσωω aké, “Ufóó upε bi bóó άpyεé ndere ebi άpyεé ne menya, yé ebi άpyεé ne umpomé yé ebe lé ebi bóó ásoó né geluógé upε mampye upε eta wye ne unó bi bóó achyεgé gétúgé gabo bwó ukwané fó wó metóó wó.” (Yé elé ebe Mosis eké άpyεgé mbó.)
 9 Ne ama ajóó aké, “Ge me na, nchwó mampye genó eyigé wó ákelege nnó mpye.” Ndere elúmbó, Εσωω aferé upε bi ukwene nnó apye gepε eyigé Kras gesε malu bwó. 10 Ne gétúgé Jisós Kras άpyεé genó eyigé Εσωω ákelege, achyεé menyammyε wuú ndere gepε te kwyakwya. Getú eyigémbó εsé dela bóó ukpea né mbε ushu Εσωω.

11 Né gekwenεge menomenyεé ampyεé upε Εσωω άpyεé utóó bwó yéndé bií. Anyuarege upε bimbo manané manané, yémbó upε bimbo ukágé fere fó bóó gabo né mmyε. 12 Ne Kras awesé mēpyεé upε, apye lé gepε gema eyi gekwane te kwyakwya, manshwóné gabo sé. Άpyεgέmbó ajwolé né melu enógé né εgbε εbwónyε Εσωω. 13 Ne ji ajwolé wye agilé kpaá te Εσωω apye bóó mawámé bií álaá eké geluó eyi ji anεrege uka mfaá. 14 Mbó ne elú nnó Kras apye elé gepε gemaá nnó bóó abi ji ashwónεgé ákwane chánjéné ndere Εσωω ákelege te kwyakwya.

15 Mendoó Ukpea ntó egaré εsé genó eyina. Abó mbε ajóó aké, 16 Ata aké, “Gébé gekwónégé, ge menomenyεé εwé me nnyεé nyε ne εbwó na. Me mfyεé nyε mabe ya né mmu matóó bwó ne nsame nyε ájí né mmu défóré bwó.” 17 Ne ama agbεé aké, “Me ntee sé gabo bwó ne depó etiré εbwó άpyεé gyé.” 18 Dékagé ge nnó, ajigénte gabo bóó, yé ula fó ubεé sé ebi amágé pyε upε.

Déchwó kwókwólé ne Eṣṣwá débégé ne dembyó

¹⁹ Aṣṣme ba, ewéna etene nnó esé dékágé kpe tágétágé né melu ukpea ewé epwáó malu ukpea ako, gétúgέ manoó Kras ami machyέé mme gébégé ji agboó. ²⁰ Jisṣs anené me ekat ewé ékaré melu ukpea ne melu ukpea ewé epwáó malu ukpea ako. Anené esé meti meke ewé ewyaá genwá. Ekát ewé Jisṣs anené mbó, etene mbaá menyammye wuú gébégé ji agboó gétúgέ sé nnó esé dekoó wye déjye mbaá Eṣṣwá. ²¹ Ne te ndere esé déwyaá gekpekpégé etukpe ewé epéle gepúgέ Eṣṣwá, ²² déchwó kwókwólé ne Eṣṣwá ne matóó sé mako ne défyéé metóó ne ji gefóó eyigé déla dékágé be fó ne dembyó néndé manoó Jisṣs Kras mameé me né matóó sé alá pópó ne ágaré esé nnó delu cho. Ne áshwóné menyammye se ne manaá ami makpea. ²³ Déténé ne eshye né depó etiré esé déneré metóó wyeé ne dégaregέ deti. Ekágé déwé mmye néndé Eṣṣwá anyegémeno nnó apyéé genó, ápyéé geji. ²⁴ Dékelégé meti ewé défyéé ate aṣṣme eshye nnó ágbógé ne ate ne nnó álerege ulóó melu. ²⁵ Délyagé fó mankene uchome bóó Eṣṣwá ndere bóó abifó ályaá esé déchome wye mmye, défyégé ate eshye, ushuú chacha ayi dégene mbó nnó bií ebi Ata achwáó ula kwókwólé.

²⁶ Néndé mbógé déké dépyéé wye gabo kpékpé ayi dékaá me wáwálé ayi mekomejóó Eṣṣwá álerege, gepé eyigé chá gepó sé eyi gekagé fere esé gabo né mmye. ²⁷ Genó eyi degile ne efó metóó élé mpa Eṣṣwá ne gekpekpégé mewé ewé esóó nye bóó mawáme Eṣṣwá. ²⁸ Dékaá nnó muú ayi abyaá ebe Mosis, áwáne ji ágené fó meshwe mbógé bó ntesé apea yé áléé ágarégé nnó ákpa amé agé

ji ndere ápyéé genó eyi geleré nnó ji akwé ebe ewémbó. ²⁹ Ebegeé mbó, ferege gekpekepege efwyale ewé ebeé nye ne muú ayi abyaá Maá Esówa ne aselé manoó mií ami magbaré menomenyéé Esówa, nnó mapó yé genó yé elé manoó ami na ne mashwone ji nnó abe pópó, ne ajógé ntó mejó mebo atome ne Mendoó Ukpea muú alerege bóó galógáló. ³⁰ Esé dékaá ji muú ajóó aké, “Me ne nwyaá utó manshuú amu né gabo ayi ebwó ápyéé, ne nshúgé nye amu mbaá bóó abi ápyéé ubé.” Ne ajóó aké, “Ata ne asóó nye mpa bóó.” ³¹ Epyéé efó mankwe né amu Esówa muú álú mebe.

³² Tégé ndere elú nya ne enyú gébége enyú deboó mbe dékaá depore Esówa. Yé elé enyú dégéné gejamégé efwyale né gébé eyigémbó, déténe wye ne eshye yé genó genyige enyú wó. ³³ Gébé eyigé fó bóó ashyéé enyú gbəṇəṇə ne ápyéé enyú déwuú ubalé. Né gébé eyigé fó bóó abi agene ntó efwyale mbó, enyú déchome défyoge ebwó mmye. ³⁴ Dégene meshwe ne bóó abi ákpéné denə, ne gébége bóó áfóó unó nyú dékame wye kamegé ne metóó megómégó ndere dékaá nnó déwyaá unó ulóuló ebi upwóó ammu, ebi ubéé nye te kwyakwya. ³⁵ Ndere elúmbó, délyagé fó mamfyegé metóó ne Esówa néndé ji achame nye enyú. ³⁶ Enyú débóó mankogé elé metóó dépyegé genó eyigé Esówa akélege, ne dése unó uko ebi Esówa anyémeno nnó achyegé. ³⁷ Néndé Esówa aké, “Elá gachyéé muú ayi achwóó nye achwó achóó sé gébé. ³⁸ Né bóó ba abi ápyéé wye genó eyi gelú cho, abéé nye wye mamfyegé metóó ne me. Yémbó muú ayi ajame mmye meso, metóó wa egóó fó ne ji.” ³⁹ Esé depó fó bóó abi ajame mmye meso genwagé bwó genó mme detu. Esé delú elé bóó abi áfyéé

metóó ne Ɛsɔwɔ ji awene gemεge bwó.

11

Gefóó eyigé bɔ́ó áfyéé metóó ne Ɛsɔwɔ

¹ Metóó mamfyé ne Ɛsɔwɔ élé ndé? Metóó mamfyé ne Ɛsɔwɔ élé mankaá nnó débɔ́ó nyε unó bi déneré metóó wyéé ne nnó unó bi ɛsé dela delu danje úlú wyéé wáwálé. ² Bɔ́ó abi nya mbembe áfyéé metóó ne Ɛsɔwɔ, getú eyigémbɔ Ɛsɔwɔ ase nnó apyε genó gelógéló.

³ Ne élé gétúgé ɛsé défyéé metóó ne Ɛsɔwɔ ne dékaá nnó mekomejɔ́ó ayi Ɛsɔwɔ ajɔ́ó ne akwyéé mme. Ɛwéna ɛtene nnó unó bi ɛsé dégene mbɔ fa mme, akwyéé ubi ne unó bi muú álá gene.

⁴ Gétúgé Ɛbel áfyéé nya metóó ne Ɛsɔwɔ ne ji apyéé gepε mbaá Ɛsɔwɔ eyi gelɔme gepwɔ́ó eyigé menmo wuú Ken. Ndere ji apyεmbɔ, Ɛsɔwɔ akame nnó ji alú cho, getugé gepε eyige ji apyéé. Yé élé Ɛbel agboó te nya metóó ɛwé ji áfyéé ne Ɛsɔwɔ elú ejógé mejɔ́ó te fina.

⁵ Gétúgé Ɛnɔk áfyéé nya metóó ne Ɛsɔwɔ, ji agbo wɔ. Ɛsɔwɔ ase ji afé né mfaánebuú mebe. Yé muú ama agé sé ji wó gétúgé Ɛsɔwɔ asélé ji ajye né mfaánebuú. Gemεgé nnó Ɛsɔwɔ asé nya ji ajye mfaánebuú alere me nnó gepɔ ejíí gego ji metóó.

⁶ Elú wáwálé nnó yé muú ákágé pyε fó metóó ɛgo Ɛsɔwɔ mbɔgé muú yimbɔ álá fyε metóó ne ji wó, néndé yéndémuú ayi achwó kwókwóle ne Ɛsɔwɔ, abó mankamé nnó Ɛsɔwɔ alú wyε wáwálé, ne ji achame bɔ́ó abi ákelege ji ne matóó bwó mako.

⁷ Metóó ɛwé Nowa afyéé nya ne Ɛsɔwɔ epyε ji awú mbeé ayi Ɛsɔwɔ akwélé ji gétúgé unó bi upyεé nyε

meso gébé. Akwye ékpe kpaá ewé ji ne ula gepú bíí ákpené mmu nnó ápó negbone ngbannyi. Ndere ji apyembó mfaánebuú ashulé bós mme né mmye, ne Esowó apye ji ntó alá cho gétúgέ ji áfyεé metós ne Esowó.

⁸ Metós ewé Abraham afyεé nya ne Esowó epye ji awú ne Esowó. Akú Abraham ajós ne ji nnó akwilé ajyεé né gebage mewaaé eyigé ji achyεgέ nye ji meso gébé. Ji alyaa melo wuú afé yé elé ji alá akaa mbaa ayi ji ajyεé wó. ⁹ Metós ewé ji áfyεé ne Esowó epye ji ajwolé né mmu baá otó ndere menkéé né mme bós abi cha ayi Esowó anyémeno nnó achyεgέ nye ji. Mbántó ne maá wuú Asek ne mpyáne wuú Jakób ajwolé. Ebwó álú bós bi álú mambo ntó genó eyigé Esowó anyémeno nnó achyεgέ ebwó. ¹⁰ Abraham akó metós ajwolé né baá otó bimbo néndé ji abó agilé manjwolé né melo ewé ewyaa mabame ayi alá chogé ewé Esowó akwyεé atene.

¹¹ Metós ewé Sara áfyεé ne Esowó, ne epyεé ji akpane unε. Yé elé ji akwós me ukoó, ákoó gébé eyigé ji ábyéne maá, ji afyé wye metós ne Esowó nnó anyégémeno mampyεé genó, apye geji. ¹² Yé elé Abraham ábené me alá kágé bye se baá, upyáne bíí uja eké ambe né mfaánebuú ne gesós né mbale ebéé mega. Yé muú ákágé pa fó ubí.

¹³ Bós bina ako áfyεé wye metós ne Esowó kpaá te agboó. Yé muú bwó fó ase yé genó eyigé Esowó anyémenó nnó achyεgέ nye ebwó wó. Yémbó áge lé unó bimbo te mbe ne matós ágós ebwó. Ebwó ákaa nnó ebwó álú elé ankéé bó abi ákógé fa mme yina kógé. ¹⁴ Bós abi ájógé mbo álere chánéné nnó ebwó akélege mbaa ayi abéé melo ewé bwó. ¹⁵ Mbogé ebwó abó átégé lé melo ewé ebwó atané wyεé, mbo

ebwó akelé meti mankere wyéé. ¹⁶ Yémbó ebwó ashyagé lé melo ewé elomé epwóó ewé ebwó abó alú wyéé. Ne melo ewémbó elú lé né mfaánebuú. Ndere elúmbó, mmye egboó fó Esowó nnó ebwó ákúgέ ji nnó Esowó bwó néndé ji ákwyéé me melo ábelé ebwó.

¹⁷ Gébégé Esowó amuame Abraham nnó ase maá wuú Asek apye gepε, Abraham ákamé gétúgέ áfyéé metóó ne ji. Elé Abraham yina ne Esowó anyéé nya meno ne ji nnó abéé ne gejamégé upyáne, yémbó ji akpome mmye mansε danchi maá wuú apyé gepε mbaá Esowó, ¹⁸ yé elé Esowó ajóó nya ne ji aké, “Gejamégé upyáne ebi wó óbóó nye utanege nye lé mbaá Asek.” ¹⁹ Abraham ntó ákamé nnó Esowó akágé pyéé bóó akwilé né negbo. Ne dékágé jóó nnó elú wyε eké Esowó apye Asek akéré né genwá Abraham ase ji akere mmu.

²⁰ Elé gétúgέ Asek áfyéé metóó ne Esowó ne ji ajelé Jakób ebwó ne Esao, agaré ebwó mejé ewé ebwó abóó nye meso gébé.

²¹ Gétúgέ Jakób áfyéé metóó ne Esowó né gébégέ ji achwóó gbo ajé lé baá Josef apea abi ande. Né gébé eyigémbó agií né meto wuú anógé Esowó.

²² Gétúgέ Josef áfyéé metóó ne Esowó né gébégέ ji áchwó gbo agaré bóó Isréli nnó ebwó ályage nye melo Ijip. Ne agaré ntó ebwó ndere ji agbogé ápyéé ne ugoó bíí.

²³ Gétúgέ mma ne nte Mosis áfyéé metóó ne Esowó ne gébégέ ábyené Mosis ábí nya ji né ámfáá áléé, néndé áge nnó ji alú maá ayi alóme ulóó. Ne áfó yé mambya ebe ewé mfwa melo afyéé nnó áwáné baá bóó Isréli né gébé eyigémbó wó.

²⁴ Gétúgé Mosis áfyéé metóó ne Εσωω né gébégé ji awené ashyaá nnó aségé fó ji ndere maá ayi maá mfwa Fero ayi mendée ábyené. ²⁵ Ji ákamé mangε εfwyalé ne bóó Εσωω ne nnó ji anyégé apógé ne nechóchó né mmu gabo εwé nechóchó eniné na nela newyagé. ²⁶ Ji aferé nnó mangε εfwyale gétúgé Kras elé gekpekpegé gefwa eyi gepwó gefwa geko eyi gelú né Ijip néndé ji apelé wyε né mbe mambó genó eyigé Εσωω ácháme nyε ji.

²⁷ Gétúgé metóó εwé ji áfyéé ne Εσωω alyaá melo Ijip abó yé εfó wó né genó eyigé metóó εsógé mfwa ákágé pyε wó. Ji akó metóó apelé wyε mbe mbe eké abó age me Εσωω muú bóó álá gené ji ne ame. ²⁸ Elé gétúgé metóó εwé Mosis áfyéé ne Εσωω, ne ji agaré bóó Isrēli nnó áló manyé epaá koó upú, ne nnó ase manoó ηme amee né manombi upú bwó nnó ekiénné Εσωω εwé εwáné bóó echwógé ekoó upú bwó kógé ekágé εwa baá mbe bwó, ndere εwáné nyε abi bóó Ijip.

²⁹ Gétúgé metóó εwé bóó Isrēli áfyéé ne Εσωω, ne áchyaá εbeé mega εwé ákuú nnó εbeé megelé eké bóó abi ákené né mme detu. Ne gébégé bóó Ijip ámuame manchyaá, εbeé εwémbo εshwya εbwó ako.

³⁰ Gétúgé metóó εwé εbwó áfyéé ne Εσωω, εbwó ákégé ágyaágé melo Jeriko né mme ndó ékenéama, gebamé mataá eyi genó melo mme gekwe gbarammm. ³¹ Gétúgé Rahab mendée enó áfyéé metóó ne Εσωω abi bóó Isrēli abi áchwóó cheré meló εwémbo bibií. Getú eyigémbo ne ji álá agboó fó choncho ne bóó abi álá ákamé ne Εσωω wó.

genó eyigé Ɛsɔwɔ anyémeno nnó achyεge ebwó wó,
⁴⁰ néndé Ɛsɔwɔ awyaá gechachage genó né metɔ́
 mampye eyi getome ntó ne sé. Genó eyimbɔ gelú
 nnó asélé esé chónchó ne ebwó apye nnó dékwane
 chánéné ndere ji akelege.

12

Nte sé Ɛsɔwɔ anywɔlege esé mati

¹ Né egbe ewé se, bɔ́ bina ako abi áleré esé
 ndere áfyéé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ álu wyeé, áno esé
 mme eké geko ápelé nnó áge genó eyigé esé dépyéé
 nye. Ndere elúmbɔ, dékpa yéndégenó eyi génɔ́
 esé eyi gépye esé déla dékáge lome dégbε mewaá
 chónchó ne gabo ayi áfwyánege esé. Dékógé metɔ́
 délómégé wye gatélé ayi alú esé mbε. ² Ndere
 délómege dépelé wye ne Jisɔs muú anene esé meti
 défyéé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ. Wye élé ji ne akpané
 nye esé apye metɔ́ ewé défyéé ne Ɛsɔwɔ ekwane
 chánéné. Ji akamé nya magbo negbone mekpo
 unɔ́ né gekwa. Ji asé yé mekpo unɔ́ ewé elú né
 gefɔ́gé negbo eniné mbɔ efú genó wó néndé ji akaá
 gekpekpεgé metɔ́ megómégó ewé Ɛsɔwɔ ákwyeé
 me ábelé eta wuú. Gétúgé ji agboó negbo eniné
 mbɔ, ji ajwólé nana né melu enógé né egbe ebwɔnyé
 Ɛsɔwɔ.

³ Tégé ndere ji akógé nya metɔ́ agené efwyale né
 amu bɔ́ ubeé, bɔ́ ápaá ji. Tégé wye ji nnó ékáge
 enyú debe ne gepwa metɔ́ detɔ meti. ⁴ Ummye
 ebi enyú démmye manlyaá gabo delú dammye
 dekwóné mbaá manoó nyú machyεge mme. ⁵ Nnó
 enyú dejí mé nte majyeé ami Ɛsɔwɔ achyεgé enyú
 ndere baá bíí? Ji ajɔ́ aké, “Maá wa, Ɛsɔwɔ ányágé
 wɔ gétúgé gye ayi wɔ ɔpyéé, ɔsege fɔ́ ewú eké efuú

yé genó wó. Ashúlegé wó ndo, ðbege ne gepwa. ⁶ Kaá nnó Ata alerege lé chuchu yina mbaá muú ayi ji ábóó gejeé ne ji. Ne atulegé lé yéndémuú ayi ji aselé nnó alú maá wuú.” ⁷ Ndere elúmbó, kógé metóó né chuchu ayi Èsòwó alerege enyú, manleré enyú genó. Ji apyembó elé ne enyú ndere nte apyéé ne baá bíí. Ndé maá ayi apyegge gyé nte wuú álá alerege fó ji chuchu? ⁸ Mbógé Èsòwó álá alere enyu chuchu né gyé ayi dépyé ndere ji apyéé ne baá bíí ako wó, ébyennó enyú dépó fó baá bíí wáwálé délu baá uló. ⁹ Genó eyigé fó gelú nnó, anté sé fa mme alerege esé chuchu mbógé dépyégé gyéé, denoge ébwó. Ndere elúmbó, elú galógáló nnó esé déwúgé dóó ne nte sé muú abóó mandoó sé, nno debó genwá. ¹⁰ Anté sé fa mme alerege ese chuchu né mboó gébé ndere ejigé ébwó gétúgé gyéé ayi esé dépyéé, Èsòwó alerege esé chuchu gétúgé gyéé ayi dépyéé né galógáló awé sé, nnó esé débé bóó ukpea ndere ji. ¹¹ Né gébége alerege esé chuchu déselé fó nnó elé genó gelógéló. Déselé elé nnó elé genó eyi gepyéé esé débéé meshwemeshwé. Yémbó éwyagé, éfwyale éwémbó échwóó ne galógáló mbaá bóó abi ágií genó wyéé. Épyéé nnó ébwó apyégé genó eyi gelú cho ne nnó ábé nesó ne até bóó.

Majyéé ne mbeé mekwelege

¹² Ndere dékaá mbó, gbarege unó chancha ne amu nyú ayi abóó gepwa ne tenege ne eshyé ne uka nyú ébi uweré. ¹³ Chógé wyé mbé dékéné né mati ayi alú chó nnó ékágé uka nyú ébi ulóó né uferé ubwiré, utógé lé tógé.

¹⁴ Mmyégé nnó débé nesó ne bóó ako. Mmyégé ntó nnó débé bóó ukpea. Muú álá ápó muú uk-

pea agené fō Ata. ¹⁵ Ségé gébé nnó ékágé muú nyú fō apye genó eyigé Esowō alyagé manleré ji galógáló. Ségé gébé nnó ékágé muú nyú abe ne gepō gebogebo. Gefōgé gepō eyina gelú éké nchye ayi agbōgé unywōne bií uchwōó ne efwyale ne uchōó gejamégé unó ebifó. ¹⁶ Ségé ntó gébé nnó ékágé muú nyú fō abe ne gepōgé ubelé tametame. Yé éké muú ayi abyaá depōré Esowō ndere Esao apyee. Ji akpo dékpakpaá tií ndere maá mbe gétúgé némbane menyee. ¹⁷ Ebelegé ammye nnó ama abo dékpakpa etií nnó nte wuú achyee ji méjé ewuú ndere maá mbe yémbō nte wuú ashya. Akele meti ne manse ame nnó akwōré mechō ewéna age wō.

¹⁸ Féregé mbaá ayi enyú détene mbō nana manchō kwókwólé ne Esowō. Enyú détene fō né melu ewé bōó Isrēli atene nya wō. Ebwō átene nya kwókwólé ne mekwē ewé akuú nnó Sina mbaá ayi muú ákágé ta. Melu ewé mewē ebō elúlé wum, wum, empinya gemua gekwene mbaá álá chendeé ne mbyo ammye ntó wuuuuuuu. ¹⁹ Ebwō awú meko emba ewé áfóme. Awú ntó meko muú fō. Genó eyi muú yimbō ajóó gépye ebwō anemmye nnó muú yimbō amágé jóó sé meko yicha ebwō áwú. ²⁰ Ebwō ajóó mbō néndé genó eyigé muú yimbō ajóó gepye ebwō abo efo dōó. Muú yimbō agaré aké, “Yéndé genó eyi getaá mekwē ewéna, yé ebe elé menya, ato ji ne mataá kpaá te agboó.” ²¹ Genó eyi ebwō agené né mekwē ewémbō gepyee efo kpaá Mosis jimbōó ajóó aké, “Nwere ne efo metoó.”

²² Yémbō enyú détene elé kwókwólé ne Mekwē Sayōn. Mekwē ewéna ne elú melo Esowō muú alú mebe. Melo ewémbō elé Jerosale ayi alú né

mfaánebuú. Ελέ né melo ewéna ne makiénne
 Εσωω gejamegejame áchomé wyε ne nechóchó.
²³ Enyú delú mbó lé né echomele bós abi Εσωω
 ajyaá ndere baá mbe bií, εbwó bina ne ásámé
 mabó bwó né mmu ηwe ayi alu né mfaánebuú.
 Enyú déchwó mbaá Εσωω muú asós mpa bós ako,
 ne décho mbwa ne mandoó bós mbembe abi álú
 cho. Εbwó bi Εσωω apyéé nnó ákwane chánéné
 ndere ji akelege. ²⁴ Enyú déchwó mbaá Jisós muú
 áchomé akwaá mashu ne Εσωω né menomenye
 meke. Enyú déchwó né manoó mií ami mameé
 enyú mmye. Mami majógé genó eyigé gelome
 gepwós eyigé manoó Εbel. *

²⁵ Σεgé gébé nnó ékágé déshya manwú genó
 eyi Εσωω ajógé ne enyú, néndé bós abi mbembe
 abi áshyá manwú ne muú ayi ákwele εbwó mbeé
 fa mme áge meti mambo efwyalé wó. Ndere
 elúmbó, esé déshyagé manwú genó eyigé Εσωω né
 mfaánebuú agaregé esé, ebyennó dékagé bo nye fó
 efwyalé ewé echwós wáwálé. ²⁶ Meko ayi ji ajós
 mbembe anyigé mme. Nana anyémeno nnó, “Né
 ndó ayi fó me nyigé nye sé elé mme jiji, nyigé nye
 ntó mfaánebuú.” ²⁷ Uchu bi ji ajós mbó nnó, “Né
 ndó ayi fó” ulere nnó unó bi ji akwyéé uko unyigé
 nye, utane né malu bwó nnó εbi álá kágé nyigé ubi
 ne ulaá te kwyakwya.

²⁸ Ndere elúmbó, te mbaá esé dékpene nye
 né gefwage Εσωω eyigé muú álá kágé nyigé,
 détamege Εσωω, défege ji né meti ewé εγós ji,
 dénógé ji ne εfó metós ²⁹ néndé Εσωω se alu eké

* **12:24** Ελύ wáwálé nnó: Manoó Εbel malilé nya nno Εσωω ashuú
 amu, yémbo ami Jisós malilé nnó Εσωω age ne esé meshwe.

mewe ewé esóó yéndégenó.

13

Gepó eyigé baá Esɔwɔ abóó mambɛ ne geji

¹ Enyú debó mamgbógé ne atɛ ndere atɛ aɲme agboó ne atɛ. ² Délyage fɔ manene aɲkéé né mmu upú nyú. Kágé nnó mbɔ ne bóó abifo ápyéé ne anene makiénné Esɔwɔ dankaa. ³ Tégé bóó abi alú né denɔ. Ségé nnó enyú ntó délú né denɔ ne ebwɔ chónchó. Tégé ntó bóó abi ágené efwyalé. Ségé nnó enyú ntó dégené efwyalé eké ebwɔ.

⁴ Bóó ako ánogé depɔré neba. Yéndé mendée ne menɔ abɛ ne atɛ ndere bóó abi ábané neba ábéé, ékágé muú ályaá nte ájye ákelé muú yicha né dafye. Tégé nnó bóó abi ákwené ulɔ ne ábelégé ubele tamé, Esɔwɔ ásoó nye mpa bwɔ.

⁵ Débógé fɔ mmwɔlé ɲka, yémbɔ ségé yéndégenó eyigé enyú déwyaá gekwané ne enyú kwanegé néndé Esɔwɔ ajóó aké, “Me nkágé lyaá fɔ enyú chacha, ne nlyagé fɔ enyú mbya” (Det. 31:6)

⁶ Ndere elúmbɔ, esé dékágé do ebwɔ ewɔme déjóó ndere muú fɔ ajóó nnó, “Ata álú mempoó wa. Me nfóó fɔ. Ndé genó muú ákágé pyɛ me?” (Ps. 118:6)

⁷ Tégé ákpakpa nyú abi áboó mbɛ átií enyú amɛ né depɔré Esɔwɔ. Tégé galógáló ayi ebwɔ alú nya fa mme ápyéé. Gyérege ndere ebwɔ áfyéé metóó ne Esɔwɔ. ⁸ Jisɔs Kras akwɔrege fɔ. Ndere ji alú nya, mbɔ ne ji alu fina, ne mbɔntó ne ji abéé nye tɛ kwyakwya. ⁹ Ségé gébé nnó ékágé délyaá ufo ufoó unó bi bóó álerege ubwɔlé enyú. Genó eyi gelɔme gepwɔ, elé galógáló ayi Esɔwɔ alerege nnó matóó nyú ábénégé, epófɔ mankwɔlege mabɛ ayi atome

ne depɔré menyéé. Aji ápoógé yé bɔ́ɔ abi ákwɔlege aji né meti fɔ.

¹⁰ Esé déwyaá gelúgέ upε eyigέ ampyéé upε abi ápyéé upε né melú ukpea ála abɔ́ fɔ́ manyε menyéé ayi atanegε wyε wó. ¹¹ Etukpe eké epyε upε né melu ukpea ewé epwɔ́ malú ukpea ako, áwáne menya ákpa manóó manchyéé ndere gepε mbaá Esɔwɔ́ gétúgέ gabo ayi bɔ́ɔ ápyéé. Yémbɔ́ ákpane menya yimbɔ́ jimbɔ́ɔ, áfε áɔɔ́ ji né mekpo meti. ¹² Wyεmbɔ́ ntó ne gepε eyigέ Kras apyéé gelu. Ji agbo né mekpo meti Jerosale nnó ji ase manóó mií ashwɔne bɔ́ɔ bií ábέ bɔ́ɔ ukpea. ¹³ Ndere elúmbɔ́, délyáá melɔ́ dékwólé Jisɔs dékpa mekpo unɔ́ɔ eké ji. ¹⁴ Néndé esé depɔ́ ne melɔ́ fa mme ewé ebéé te kwyakwyaá. Esé dépelé mangε melɔ́ ewé echwɔ́ nyε. ¹⁵ Ndere elúmbɔ́, dékoó né amu Jisɔs défεgέ Esɔwɔ́ yéndégébé. Déké défεgέ ji mbɔ́, elú wyε eké gepε ne dépyεmbɔ́ mbaá Esɔwɔ́. Dése lé mano sé dékwane mabɔ́ mií nnó ji ne alu Ata. ¹⁶ Délyage fɔ́ mampyεgέ galógálɔ́ ne mampógé ate aημε ne unó bi déwyaá néndé gε upε ebi ugɔ́ɔ Esɔwɔ́ metɔ́ɔ mbɔ́.

¹⁷ Wúgέ ne ákpakpa nyú ne dépyεgέ unó bí ebwɔ́ ágarégé enyú. Ebwɔ́ ápelé enyú né depɔré Esɔwɔ́ ndere bɔ́ɔ abi bií uma atenege né mbe ushu Esɔwɔ́ agaré ndere ebwɔ́ ápelé enyú. Enyú déké dépyéé unó bi ebwɔ́ ágarege enyú, ápyε nyε utɔ́ɔ bwɔ́ ne metɔ́ɔ megɔmegɔ́. Délá déwuú fɔ́ ne ebwɔ́, ábέé ne mesome ndere ápyε utɔ́ɔ bwɔ́ ne ewémbɔ́ épógé yé enyú né meti fɔ́. ¹⁸ Négé wyε mmyε gétúgέ sé néndé esé dékaá nnó déwyaá matɔ́ɔ mmu pópó mampyε genó eyi gelú choó yéndégébé. ¹⁹ Me nnene enyú mmyε dɔ́ɔ nnó enyú dénenemmyε mbaá Esɔwɔ́ nnó

apyε me nge meti mma nkeré eta nyú wáwá.

Mmyεmenεne ne matame

²⁰ Nnεnemmyε nnó Εσωω muú apyεέ βοό άβεέ né nesω, άbámé enyú. Ji ne apyεέ Ata Jisωs Kras akwilé né negbo. Jisωs ne alú muú kpaá ambame magωηme muú apelé εsé βοό Εσωω. Mbω ne elú gétúgέ manoó mii amií mampyε nnó menomenyεέ εwé Εσωω anyεέ ne βοό bií εkene te kwyakwya.

²¹ Nnεnemmyε nnó Εσωω achyε enyú yéndégenó gelógéló eyigé enyú dékelege, mampyεgέ unó bi ji akεlege nnó enyú dépyεgέ. Nnεnemmyε nnó Εσωω apyεέ Jisωs Kras apoó εsé dépyεgέ unó bi ugωó ji metωó. Déchyεgέ ηgω mbaá Kras te kwyakwya ne kwyakwya. Amen.

²² Aηme ba, nnεne enyú mmyε nnó dékoó metωó dékú mekomejωó ayi me nsámé mbω nchyεgέ enyú majyεέ néndé nsá ji aja wó. ²³ Nkelegé enyú ntó dékaá nnó meηme sé Timoti atané denω. Mbωgέ abanégé me wáwá, nké nchwωó γε enyú nchwωó ne ji.

²⁴ Tamege ákpakpa nyú chónchó ne βοό Εσωω ako. Aηme sé abi atane né Itali alωó enyú matame.

²⁵ Nnεnemmyε nnó galógáló abε ne enyú ako.

Ν_{WE} menomeny_{EE} meké
New Testament in Denya (CM:anv:Denya)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Denya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Denya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
c1c6a10b-c0b1-5242-bb46-153e2e25ddc7